

Laidiens: 10.10.2008., Nr. 158

Ministru kabineta noteikumi Nr.827

Rīgā 2008.gada 6.oktobrī (prot. Nr.71 26.§)

Dabas parka "Bauska" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām
dabas teritorijām" 14.panta otro daļu un 17.panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas parka "Bauska" (turpmāk – dabas parks) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas parka apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.

2. Dabas parka teritorijā nav spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

3. Dabas parks izveidots, lai saglabātu īpaši aizsargājamus biotopus, īpaši aizsargājamo augu, bezmugurkaulnieku un dzīvnieku sugu dzīvotnes un lai saglabātu bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgus parkus, kultūrvēsturisko ainavu, kā arī unikālus kultūras pieminekļus un ģeomorfoloģiskos un ģeoloģiskos dabas pieminekļus.

4. Dabas parkā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

4.1. dabas lieguma zona;

4.2. dabas parka zona;

4.3. aizsargājamo ainavu zona;

4.4. neitrālā zona.

5. Dabas parka platība ir 892,9 hektāri. Dabas parka funkcionālo zonu shēma ir noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet funkcionālo zonu sastāvs un robežu apraksts – šo noteikumu 2.pielikumā.

6. Dabas parka robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvu zīmi, kuras paraugs, lietošanas un izmantošanas kārtība noteikta šo noteikumu 3.pielikumā.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas parka teritorijā

7. Visā dabas parka teritorijā aizliegts:

7.1. ierīkot jaunus atkritumu poligonus un izgāztuves, kā arī piesārņot vidi ar atkritumiem, uzglabāt atkritumus tiem neparedzētās vietās un dedzināt atkritumus;

7.2. dedzināt sauso zāli un niedres;

7.3. pārvietoties ar ūdens motocikliem;

7.4. 10 metru platā joslā gar Mūsu, Mēmeli un Lielupi dabas parka teritorijā aizliegta pļavu uzarsana, kultivēšana vai citāda iznīcināšana un pārveidošana, izņemot platības, kas jau ir apstrādātas atbilstoši labas lauksaimniecības prakses nosacījumiem, un platības ar ierīkotu zālienu;

7.5. novadīt ūdenstilpēs un ūdenstecēs neattīrītus ražošanas un sadzīves notekūdeņus;

7.6. mainīt dabiskās zemes un zemūdens reljefa formas;

7.7. uzstādīt vēja ģeneratorus;

7.8. aizsegt skatus uz raksturīgajiem ainavas elementiem un vērtībām, kas noteiktas šo noteikumu 1.pielikumā (ainaviski nozīmīgi skati, skatu punkti), būvējot jaunas būves, izņemot būvniecību neitrālajā zonā;

7.9. stādīt kokaugus (izņemot meža atjaunošanu), kas aizsegs skatu no skatu punktiem uz vēstures, kultūras un ainavas vērtībām, kas noteiktas šo noteikumu 1.pielikumā (ainaviski nozīmīgi skati, skatu punkti), izņemot kokaugu stādīšanu neitrālajā zonā.

8. Bez Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – reģionālā vides pārvalde) rakstiskas atļaujas aizliegts:

8.1. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;

8.2. veikt arheoloģiskos izpētes darbus;

8.3. izsniegt zemes dziļu izmantošanas atļauju (licenci).

9. Zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem un lietotājiem aizliegts savā īpašumā vai lietojumā ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa gājēju takām un veloceliņiem, kas norādīti šo noteikumu 1.pielikumā un paredzēti parka apskatei.

10. Dabas aizsardzības pārvalde var noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu informācijai par aizsargājamā teritorijā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Šādu informāciju drīkst izplatīt tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

III. Dabas lieguma zona

11. Dabas lieguma zona izveidota, lai saglabātu īpaši aizsargājamus pļavu biotopus, upju straujteču biotopus, kā arī īpaši aizsargājamo putnu sugu – griezes (*Crex crex*) un ormanīša (*Porzana porzana*) dzīvotnes, kā arī īpaši aizsargājamo augu sugu dzīvotnes.

12. Dabas lieguma zonā aizliegts:

12.1. pārvietoties ar ūdens motocikliem;

12.2. lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svinu;

12.3. pļaut pļavas un tīrumus virzienā no malām uz centru;

12.4. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem, tai skaitā dalot kopīpašumu, kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem;

12.5. cirst dobumainus, kā arī nokaltušus kokus, kuru caurmērs 1,3 metru augstumā no sakņu kakla ir lielāks par 25 centimetriem, izņemot bīstamos kokus un to daļas (kokus, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus), kā arī aizvākt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 25 centimetriem. Bīstamos kokus pēc novākšanas atstāj mežaudzē ciršanas vietā;

12.6. veikt jebkādu darbību, kuras dēļ mainās dabiskās ūdensteces vai ūdenstilpes krasta līnija;

12.7. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar transportlīdzekļiem pa mežu un lauksaimniecības zemēm, izņemot ar pajūgiem un velosipēdiem, kā arī pārvietošanos, kas saistīta ar attiecīgās teritorijas apsaimniekošanu vai uzraudzību, vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu;

12.8. rīkot autosacensības, motosacensības, ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

12.9. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus šo noteikumu 1.pielikumā norādītajām vietām, kas speciāli ierīkotas šim nolūkam;

12.10. kurināt ugunscurus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām, izņemot ugunscurus pagalmos un ugunscurus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

12.11. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības regulējošajos normatīvajos aktos minētos gadījumus un noteikto kārtību;

12.12. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvu personiskām vajadzībām;

12.13. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) palieņu, terašu un meža pļavas un lauces, izņemot augsnes apstrādi medijamo dzīvnieku piebarošanas laucēs;

12.14. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;

12.15. ierīkot jaunas iežogotas platības savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

12.16. būvēt un ierīkot jaunas hidrotehniskās būves un meliorācijas sistēmas, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto biotopu atjaunošanas pasākumiem un ir saņemta reģionālās vides pārvaldes rakstiska atļauja.

13. Aizliegts veikt zemes transformāciju, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams:

13.1. īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai;

13.2. šo noteikumu 1.pielikumā norādīto izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektu būvniecībai;

13.3. inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurācijai, renovācijai vai rekonstrukcijai, vai ceļu rekonstrukcijai.

14. Bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

14.1. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 60 cilvēku;

14.2. ierīkot jaunus ceļus;

14.3. restaurēt, renovēt vai rekonstruēt inženierkomunikācijas un citas inženierbūves vai rekonstruēt ceļus;

14.4. rekonstruēt un renovēt esošās hidrotehniskās būves un meliorācijas sistēmas;

14.5. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus (piemēram, takas, informācijas standus, skatu torņus, atpūtas vietas, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes, laipas uz pāļiem);

14.6. mainīt zemes lietošanas veidu;

14.7. vākt dabas materiālus kolekcijām;

14.8. veikt zinātniskās pētniecības darbus;

14.9. ierīkot jaunas un paplašināt esošās kuģošanas līdzekļu bāzes vai piestātnes;

14.10. ieaudzēt mežu un atjaunot mežu stādot vai sējot.

15. Būvniecība dabas lieguma zonā pieļaujama tikai tūrisma infrastruktūras un apsaimniekošanas vajadzībām šo noteikumu 1.pielikumā norādītajās vietās atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam un ievērojot šajos noteikumos, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus.

IV. Dabas parka zona

16. Dabas parka zona izveidota, lai saglabātu bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgus parkus, aizsargājamus biotopus, aizsargājamu putnu, bezmugurkaulnieku, sīkspārņu un augu dzīvotnes, kā arī unikālas kultūrvēsturiskās vērtības (tai skaitā Mežotnes pilskalna apkārtni, teritoriju pie Priedīšu kapiem, Ziedoņu parku, Bauskas pils apkārtni, Ķirbaksalu, Jumpravmuižas parku un Mežotnes parku).

17. Dabas parka zonā aizliegts:

17.1. pļaut pļavas un tīrumus virzienā no malām uz centru;

17.2. cirst kokus kailcirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

17.3. veikt mežsaimniecisko darbību Mežotnes pilskalnā, Vīna kalnā un nogāzē starp tiem, izņemot koku ciršanu citā cirtē ainavas veidošanai un bīstamo koku (koki, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) vai to daļu aizvākšanu;

17.4. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar transportlīdzekļiem pa mežu un lauksaimniecības zemēm, izņemot ar pajūgiem un velosipēdiem, kā arī pārvietošanos, kas saistīta ar attiecīgās teritorijas apsaimniekošanu vai uzraudzību, vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu;

17.5. kurināt ugunsiskus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām, izņemot ugunsiskus pagalmos un ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

17.6. sadalīt dabas parka zonā ietilpstošos zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par pieciem hektāriem, tai skaitā dalot kopīpašumu, kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par pieciem hektāriem;

17.7. būvēt un ierīkot jaunas hidrotehniskās būves un meliorācijas sistēmas, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzētajiem biotopu atjaunošanas pasākumiem un ir saņemta reģionālās vides pārvaldes rakstiska atļauja;

17.8. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus šo noteikumu 1.pielikumā norādītajām vietām, kas speciāli ierīkotas šim nolūkam;

17.9. organizēt alpinistu treniņus vai sacensības pa dolomīta atsegumiem.

18. Bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

18.1. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 100 cilvēku, izņemot Bauskas pils apkārtni un Pilskalna parka teritoriju, Mežotnes pils parku un Mežotnes pilskalnu;

18.2. veikt zemes transformāciju un mainīt zemes lietošanas veidu;

18.3. restaurēt, renovēt un rekonstruēt inženierkomunikācijas un citas inženierbūves vai rekonstruēt ceļus;

18.4. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus (piemēram, takas, informācijas standus, skatu torņus, atpūtas vietas, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes);

18.5. ierīkot jaunas iežogotas platības savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

18.6. rīkot autosacensības, motosacensības, ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

18.7. cirst kokus sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts mežu dienesta sanitārā atzinuma.

19. Būvniecība dabas parka zonā pieļaujama atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot šajos noteikumos, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus.

V. Ainavu aizsardzības zona

20. Ainavu aizsardzības zona izveidota, lai aizsargātu un saglabātu teritorijai raksturīgo kultūrvidi, ainaviski nozīmīgas vietas un skatus, un ainavu tās daudzveidībā, kā arī nodrošinātu sabiedrības atpūtai un tūrismam piemērotas vides saglabāšanu un dabai saudzīgu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

21. Ainavu aizsardzības zonā aizliegts:

21.1. veikt jebkādu darbību, kas neatgriezeniski pārveido reģionam raksturīgo ainavu, izmaina kultūrvēsturiskās vides īpatnības un raksturīgos ainavu elementus vai samazina bioloģisko daudzveidību un ekoloģisko stabilitāti;

21.2. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar transportlīdzekļiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, izņemot ar pajūgiem un velosipēdiem, kā arī pārvietošanos, kas saistīta ar attiecīgās teritorijas apsaimniekošanu vai uzraudzību, vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu;

21.3. bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus (piemēram, takas, informācijas standus, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes);

21.4. būvēt jaunas un paplašināt esošas būves, kas traucēs vizuālajai saiknei ar ainavu un ieņems tām neatbilstošu dominējošu lomu;

21.5. aizsegt skatus uz ainavai raksturīgajiem elementiem un vērtībām, būvējot jaunas būves;

21.6. stādīt kokaugus, kas aizsegs skatus no skatu punktiem uz vēstures, kultūras un ainavas vērtībām.

22. Būvniecība aizsargājamo ainavu apvidū pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot šajos noteikumos, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus.

23. Paredzētā ceļu, inženierkomunikāciju un citu būvju būvniecība pielāgojama esošās teritorijas raksturīgajai ainavai.

VI. Neitrālā zona

24. Neitrālā zona izveidota, lai nodrošinātu teritorijas ilgtspējīgu attīstību un apsaimniekošanu.

25. Būvniecība neitrālajā zonā pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot šajos noteikumos un būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus.

VII. Dabas pieminekļi

26. Noteikumi attiecas uz šādiem dabas pieminekļiem:

26.1. aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekli “Jumpravas dolomīta atsegums”;

26.2. aizsargājamiem kokiem – vietējo un svešzemju sugu dižkokiem (koki, kuru apkārtmērs 1,3 metru augstumā no koka sakņu kakla vai augstums nav mazāks par šo noteikumu 4.pielikumā minētajiem izmēriem).

27. Par vides aizsardzību atbildīgā valsts vai pašvaldības institūcija atbilstoši kompetencei var pieņemt pārvaldes lēmumu, ka kādai darbībai ir vai var būt būtiska negatīva ietekme uz dabas pieminekļiem, to ekosistēmām vai dabas procesiem tajos, vai darbība ir pretrunā ar dabas pieminekļa izveidošanas un aizsardzības mērķiem un uzdevumiem. Šādā gadījumā darbību veikt aizliegts.

28. Dabas pieminekļu teritorijā un 10 metru rādiusā ap aizsargājamiem kokiem (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) un akmeņiem aizliegts:

28.1. veikt jebkādu saimniecisko vai cita veida darbību, kuras dēļ tiek vai var tikt bojāts vai iznīcināts dabas piemineklis vai mazināta tā dabiskā estētiskā, ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība;

28.2. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;

28.3. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvī personiskām vajadzībām saskaņā ar šo noteikumu 28.2.apakšpunktu;

28.4. ierīkot atpūtas vietas un nometnes, celt teltis un kurināt uguns-kurus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;

28.5. būvēt pazemes būves;

28.6. novadīt ūdenstilpēs un ūdenstecēs neattīrītus ražošanas un sadzīves notekūdeņus un notekūdeņu dūņas;

28.7. mainīt dabisko virszemes reljefu.

29. Bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

29.1. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus (piemēram, takas, informācijas standus, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes);

29.2. veikt dabas pieminekļu apsaimniekošanas pasākumus;

29.3. mainīt zemes lietošanas veidu.

30. Aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu teritorijā aizliegts:

30.1. rakstīt, zīmēt un gravēt uz dabas pieminekļiem un tos pārvietot;

30.2. cirst kokus kailcirtē;

30.3. cirst kokus galvenajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas.

31. Bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

31.1. tīrīt dabas pieminekļus;